

Inleiding 1

Hij ging van stad tot stad, Hij sprak tot u ben ik gezonden, voor zieken en gewonden had Hij een woord, een onderdak.....

Daarover gaat het evangelie over de blinde Bartimeus vandaag. Jezus ziet hem en zijn benadering is helend.

Het houdt ons ook een spiegel voor. Het verhaal over Bartimeus staat bol van situaties, woorden en handelingen die méér dan één betekenis hebben.

De vraag die het evangelieverhaal oproept is: wie heeft er in dit verhaal echt een helder zicht?

Wie kan zien met de ogen van het geloof? En hoe zit dan met ons? Laten wij ons de ogen openen voor de werkelijkheid van God?

En tot wie voelen wij ons gezonden? En vragen wij: “Wat kan ik voor jou doen?”

Overweging.

Eerst een klein soefi-verhaal: (van C. LETERME, in: ‘Een parel voor elke dag’)

Een wijze soefimeester kreeg op een dag bezoek van een man, die hem vroeg:

‘Geloof je echt dat woorden de kracht hebben om te genezen?’

De wijze man antwoordde – zeer tegen zijn gewoonte in – met een botte wedervraag: ‘Wie bent u om zo’n domme vraag te stellen?’

De man was beledigd en zei: ‘Hoe kan een soefi zo grof zijn?’

De meester zei: ‘Als grove woorden u zo’n pijn kunnen doen, waarom twijfelt u er dan aan dat er ook woorden zijn die kunnen genezen?’

In de eerste lezing spreekt Jeremia heel wat helende woorden tot het volk dat in Ballingschap is. Woorden van troost en bemoediging met een belofte dat allen mogen terugkeren, ook wie blind en lam is, ook vrouwen, zelfs zwanger of al barende. En deze groepen waren de meest kwetsbare groepen in die tijd, de mensen die het minst meetelden. Een boodschap en belofte van bevrijding voor *iedereen*.

Ook in het evangelie hoorden we helende woorden, tot Bartimeus in dit geval.

Bartimeus was blind. Er zijn veel blinden in het evangelie, omdat fel zonlicht, gebrek aan hygiëne, armoede en ondervoeding dit in de hand werken. Hun lot was heel hard: ze moesten bedelen om in leven te blijven. Men beschouwde blind zijn als een straf van God voor een zonde van de blinde of van zijn ouders. En daarmee was een blinde dus niet alleen fysiek beperkt, hij werd ook buitengesloten, uit de gemeenschap gehouden, want een zondaar- daar ging je toch niet mee om. Ongeacht of de blinde nu zelf die zonde had begaan (wat dat dan ook zijn moge) of dat hij zijn ouders of voorouders waren.... De enige manier om de kost te verdienen was bedelen. Dus zat Bartimeus langs de weg. Zijn blindheid zal hem echter een extra scherp gehoor gegeven hebben, waardoor hij ook kon horen en misschien ook voelen hoe de mensen langs hem heen liepen: of ze een boog om hem heen maakten, of ze steeds wat op zijn mantel gooiden of dat ze botweg deden of hij er niet was. En de manier waarop men met hen omging, was vaak hard en meedogenloos. Hun gesnauw dat Bartimeus zijn mond moest houden, waren ook grove woorden; woorden die pijn doen.

Hoe anders moet de bejegening van Jezus gevoeld hebben: want hij schreeuwde luidkeels: Jezus, zoon van David, heb medelijden met mij. En Jezus spreekt hem zo aan, dat dit alleen al helend is. Alleen al het feit dat Jezus hem ziet, hem niet voorbij loopt, aandacht aan hem schenkt en vraagt ‘wat wil je dat ik voor je doe’, dat op zich is al helend.

en het antwoord van Bartimeus is ook logisch: ‘Maak dat ik kan zien.’ Zorg dat ik er weer bij hoor in de maatschappij, dat ik weer leven mag tussen en bij de mensen om me heen.

En we weten hoe het afloopt: 'Ga,' zei Jezus, 'uw vertrouwen is uw redding.'
Meteen kon hij weer zien, en hij volgde Hem op zijn weg.

Dat woorden de kracht hebben om te genezen zal wetenschappelijk gezien wel wat overdreven zijn, maar dat ze iemand zich beter kunnen doen voelen staat als een paal boven water. Soms zijn er zelfs niet eens woorden nodig: de aanwezigheid van iemand is al sprekend genoeg.
Zo was de ontmoeting met Jezus met hulpbehoevenden uit zijn tijd, voor heel veel van hen al 'genezend'. Zo kan ook ons omgaan met mensen, die vaak niet gezien/gehoord worden, helend zijn als wij hen hun plek gunnen, als wij hen rechtop doen gaan...

Iemand genezen, is de taak van artsen, geruggensteund door de wetenschap.
Maar iemand *beter* maken, is een opdracht die we allemaal aankunnen.
Veel blijkt daar niet eens nodig voor te zijn:
aandacht hebben, er zijn, luisteren ... samen lachen, en samen huilen; de ander zien en accepteren zoals hij/zij is....
We hoeven daarvoor zelfs niet eens wachten tot iemand echt ziek is!

Terug naar het verhaal van Bartimeus en de vraag van Jezus aan hem: wat wil je dat ik voor je doe? Voor Bartimeus was er maar een antwoord: maak dat ik kan zien. En als Jezus zijn blindheid geneest, laat Bartimeus alles achter en volgt Hem.

De meeste van ons zijn niet blind, tenminste fysiek niet. Maar waarschijnlijk zullen we wel allemaal onze blinde vlekken hebben: dingen die we niet zien, niet willen zien misschien, die we moeilijk vinden of die ons bang maken.... En ik vroeg me af: Wie en wat zie ik uit de wereld om me heen en wie of wat zie ik liever niet? Heb ik oog voor kwetsbare mensen in onze samenleving? Durf ik ook moeilijke thema's onder ogen te zien, als het gaat om milieu, om duurzaamheid, om solidariteit met mensen aan de andere kant van de wereld?
Durf ik Jezus te vragen: maak dat ik kan zien, werkelijk kan zien, met de ogen van het hart, van God? Kan ik dat aan: naar mensen te kijken zoals God mij ziet, zoals God mijn medemensen ziet?

Het is de soefimeester die zei: als we ervaren dat grove woorden ons pijn kunnen doen, waarom geloven we dan niet dat goede woorden mensen kunnen helen.....

Misschien kunnen die goede woorden een begin zijn van ons zien, van ons werkelijk zien, zoals toen Bartimeus..... dan vragen ook wij: "Wat kan ik voor jou doen?"

Amen.